

פרשת כי תבוא וערב השמיטה תשפ"א – למה לשבות שנה שלמה בארץ ישראל?

1. **ויקרא כה:** וידבר ה' אל משה בהר סיני... כי תבוא אל הארץ אשר אני נתן לכם ושבתה הארץ - **רש"י:** מה ענין שמיטה אצל הר סיני? והלא כל המצוות נאמרו בסיני? אלא כשם ששמיטה נאמרו כללותיה, פרטותיה ודקדוקיה [מפי הגבורה ב]סיני (שכן התורה מאריכה לבאר את פרטי מצוות השמיטה, יותר מאשר במצוות אחרות), כך כל המצוות בתורה ניתנו עם כלליהם ופרטיהם בסיני.

תוכן מדברי החתם סופר: מצות שמיטה היא ההוכחה לכך שהתורה ניתנה מהשמים. כיון שאף נביא שקר לא היה מעז לצוות לעזוב את ענף המחיה העיקרי לשנה שלימה ולהביא לסכנת התמוטטות של הכלכלה, ולהבטיח נס עצום שהשנה השישית תיתן תבואה בכמות משולשת לשלוש שנים. רק בורא העולם יכול לצוות דבר כזה ולהבטיח נסים פלאיים כאלו למי שישמור מצוותיו.

2. **דברים כו:** והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלוקיך נתן לך נחלה וירשתה וישבת בה, ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך אשר ה' אלוקיך נתן לך ושמדת בטנא והלכת אל המקום אשר יבחר ה' אלוקיך לשכן שמו שם - **אלשיך:** החרדה אשר חרד יתברך על מצות בכורים - שיחרד איש מביתו ומעירו וילך רגלי עם אשכול ענבים אחד ומן התאנים והרימונים **מעט מזער** ... וישם בטנא ועל כתף יישאנו ... ויתקבצו יחד כל בני עיר בחליל ... **ומה קול החרדה על שווי פחות מחצי דינר?**

ויקרא כה,ב: כי תבואו אל הארץ אשר אני נתן לכם ושבתה הארץ שבת לה': שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמר כרמך ואספת את תבואתה: בשנה השבעת שבת שבתון יהיה לארץ שבת לה': שדך לא תזרע וכרמך לא תזמר. **שמות כג,יא:** והשביעית תשמטנה ונטשתה ואכלו אביני עמך ויתרם תאכל חית השדה כן תעשה לכרמך לזיתך: **דברים טו,א:** וזה דבר השמטה שמוט כל בעל משה ידו אשר ישה ברעהו לא יגש את רעהו ואת אחיו כי קרא שמטה לה'.

מדרש רבה: גיבורי כח עושי דברו (תהלים קכ) - במה הכתוב מדבר? בשומרי שביעית הכתוב מדבר. בנוהג שבעולם, אדם עושה מצוה ליום אחד, לשבת אחת, לחודש אחד, וזה [השומר שביעית] רואה שדהו בורה בלי חרישה ובלי זריעה, כרמו בורה, ושותק - האם יש לך גיבור גדול מזה?!

רמב"ם שמיטה י,ב: מאימתי התחילו למנות שמיטין? מאחר ארבע עשרה שנה משנכנסו לארץ, שנאמר 'שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמור כרמך' - עד שיהיה כל אחד מכיר את ארצו, ושבע שנים עשו בכבוש הארץ ושבע שנים בחילוק הנחלות לשבטים. **לקוטי תורה בהר לט,ג:** הנה משמעות הכתוב כי מיד כי תבוא אל הארץ ושבתה קודם שיתחילו השש שנים? [זוה לא יתכן שהרי צריך לחרוש אדמה לפני שמפקירים אותה?].

3. **סוף דרשת הרמב"ן לראש השנה:** הזוכים לישוב לפני הקב"ה בארצו שהם כמו רואי פני המלך, ואם זהירים בכבודו אשריהם ... שהם שרויים **בפלטרין** [ארמון] שלו ... ומהו הענין הזה שכתוב בהושע (ט,ג) 'ארץ ה'?' וכי אין העולם כולו ארץ ה'? ... אלא ה' ברא שמים וארץ ונתן על כל עם בארצותם לגוייהם כוכב ומזל ידוע... אבל ארץ ישראל אמצעות הישוב היא [שוכנת באמצע הכדור] נחלת ה' מיוחדת לשמו, לא נתן עליהם מן המלאכים קצין שוטר ומושל [אלא הוא עצמו מושל עליהם].

חיי עולם פרשת בהר: בלב ניו יורק יש רחוב גדול ועל ידו כיכר גדולה. כל השטח הוא פרטי, אלא שהבעלים הגיע לסיכום עם העירייה שעוברת בו רשות הרבים. יום אחד בשנה סוגרים את הכביש כדי להודיע שהדרך הזו רכוש פרטי. סגירת המקום מאששת את קניינו. כך שמיטה ויובל מאששים את זכותו של הקב"ה בכל קנייני העולם ואומרת 'כי ממך הכל ומידך נתנו לך'.

לקוטי שיחות יב/247: אמנם היה הסדר שתחילה התעסקו שש שנים בעבודה בשדה ובכרם ורק השנה השביעית שבת לה', אך הכרה ותוכן זה הייתה הכניסה לכל ששת שנות העבודה: שש שנות החולין חדרות בהכרה שהתכלית והמטרה של כי תבואו אל הארץ היא 'שבת לה'.

לקו"ש לב 159: שורש מצווה זו הוא להחדיר ולהטביע באדם את ההכרה שהצמיחה בארץ תלויה אך ורק בקב"ה ולכן אע"פ שלא נזרע ולא נאסוף את תבואתנו ובכל זאת וצויותי את ברכתי.

היום יום: ביגיעה הגדולה ביותר, אי אפשר להרוויח סנט אחד יותר מאשר קבע הקב"ה. צריך לעשות כל שנחוץ, אך יש לזכור שכל העבודה אינה אלא 'טפל' וברכת שמים היא העיקר. את הברכה מרוויחים כאשר מתנהגים ליהודי אחר כראוי, מתפללים בציבור, שומרים שבת בהידור, כשרות בהשגחה טובה וחינוך הילדים אצל מלמדים יראי שמים.